

PERCUSSION FRIENDS

DRUM JE VRIJ

EDUCATIE PROJECT

ism TROMP PERCUSSION EINDHOVEN

PERCUSSION FRIENDS

DRUM JE VRIJ

ism TROMP PERCUSSION EINDHOVEN

Drum Je Vrij

Een educatief project dat samengesteld is door Stichting Percussion Friends in samenwerking met TROMP Percussion Eindhoven

Muziek verbindt ons allemaal. In welk gedeelte van de wereld je ook bent, iedereen begrijpt muziek op zijn of haar eigen manier. We kunnen zelfs zonder woorden met elkaar praten via muziek. Het is dus een manier om met elkaar te communiceren en je gevoelens te delen en uiten. Het is wetenschappelijk bewezen dat kinderen die op jonge leeftijd in aanraking komen met muziek en kunst een veel creatiever brein ontwikkelen en dus slimmer worden dan kinderen die geen muziek maken!

Voorbeeld 1 - Hersenen en muziek

<https://bit.ly/2Gw1Mak>

Wat gebeurt er in je hersenen als je muziek luistert?

Wist je dat muziek je emoties kan raken?

Wat is een duimpiano?

Wat is improviseren?

Wat is Pentatoniek?

Wat zijn tabla's?

Waarom heet slagwerk 'slagwerk'?

Voorwoord

Voor het project Drum je Vrij zijn het lesmateriaal én de composities speciaal gemaakt door Percussion Friends. In een tijdsbestek van meerdere weken zullen wij samen met jullie een echte wereldreis maken. Wij hebben ervoor gekozen om 3 continenten te behandelen die het meest van invloed zijn (geweest) op het gebied van slagwerk. Deze continenten zijn:

1

ZUID-AMERIKA

2

AFRIKA

3

AZIË

Belangrijk om te weten

Deze lesgids is met veel zorg voor jullie gemaakt. Wees er dus zuinig op! Aangezien de instrumenten veel geld kosten willen we jullie verzoeken hier voorzichtig mee om te gaan. Weet je niet zeker hoe een instrument bespeeld moet worden, vraag het ons even en wij helpen je dan graag. Ook komen wij met heel veel plezier met jullie samenwerken en gaan wij er vanuit dat dit met wederzijds respect gebeurt. We verheugen ons op een mooie tijd met jullie!

Youtube Playlist

We hebben speciaal voor deze lesgids een Youtube Playlist aangemaakt met leerzame video's in de volgorde zoals ze hierin geplaatst zijn. Ga naar het Percussion Friends 'Youtube Kanaal' en gebruik de playlist 'Drum je Vrij'.

Je kunt ook de volgende link intoetsen in je computer:

<https://bit.ly/2GrVrN0>

Marimba spelen kan met wel 4 stokken tegelijk!

ZUID-AMERIKA

Zuid-Amerikaanse muziek is de muziek van alle landen in Latijns-Amerika en de Cariben. Vaak worden de verschillende muziekstijlen afkomstig uit de Latijns-Amerikaanse landen aangeduid met de overkoepelende term 'latin'. Latin beslaat een diversiteit aan genres die als gemeenschappelijke factor het gebruik van Romaanse talen hebben, zoals de meest prominente taal 'Spaans' en het 'Portugees' in Brazilië.

De meest bekende muziekstijlen uit het zuiden van Amerika die je misschien al wel eens gehoord hebt:

- Bossa Nova
- Salsa
- Tango
- Rumba
- Merengue
- Bolero

Tango

De Tango is afkomstig uit Argentinië en bevat een mix van muziek uit Europa, Afrika en van Zuid-Amerikaanse Cowboys. Het ontstond in het eind van de 19^e eeuw in Buenos Aires en werd voornamelijk gebruikt om op te dansen vergezeld door live muziek.

Een van de meest bekende componisten van deze muziek is Astor Piazzolla. Hij was de uitvinder van de Nuevo Tango (* nieuwe Tango) stijl en bespeelde het meest typische instrument voor deze muziek; de Bandoneon. De Bandoneon is een soort accordeon maar dan met drukknopjes in plaats van pianotoetsen en heeft een zeer karakteristiek en indringend geluid.

Voorbeeld 2 - ritmische tango muziek:

<https://bit.ly/1nEgc4T>

De Tango staat ook bekend omdat het enorm emotioneel geladen muziek is. Veel Nederlanders kennen het beroemde moment van het concert tijdens het trouwfeest van onze koning en koningin.

Voorbeeld 3 - emotionele tango muziek:

<https://bit.ly/2GuHDBY>

Bolero

Deze dansvorm kun je herkennen omdat die behoorlijk langzaam is en kan verdeeld worden in twee varianten;

- Spaanse Bolero – wordt in drieën geteld
- Cubaanse Bolero – wordt in tweeën geteld

Voorbeeld 4 - bolero:

<https://bit.ly/2IoriLh>

Salsa

Komt oorspronkelijk uit Cuba en de letterlijke vertaling van Salsa is Saus. Deze stijl werd zo genoemd omdat het radioprogramma waar de naam voor het eerst genoemd werd, gesponsord werd door een fabrikant van sauzen. Het is een pittige muzieksoort en pikante dansvorm en combineert vele stijlen tot een 'saus'. Vele stijlen zoals de Rumba, Merengue en ChaChaCha vallen onder deze naam. De muziek is vaak erg opzweepend en gaat meestal over de liefde.

Salsamuziek staat vooral bekend om de krachtige bands die enorm gespecialiseerd zijn in ritmes en timing. De Samba is het meest bekend dankzij het jaarlijkse Carnival in Rio de Janeiro. Dit festival is het grootste Samba Festival ter wereld met mega parades vol met muzikanten, dansers en praalwagens. In 2012 werd het aantal bezoekers geschat op maar liefst 5 miljoen personen!!!!

Slagwerkinstrumenten die veel gebruikt worden in Zuid America zijn:
bongo's, cowbells, claves, timbales, guiro (* rasp) en conga's.

Voorbeeld 5 - salsa Dans:

<https://bit.ly/2uFSJhn>

Voorbeeld 6 - salsa Muziek:

<https://bit.ly/1jp7KW7>

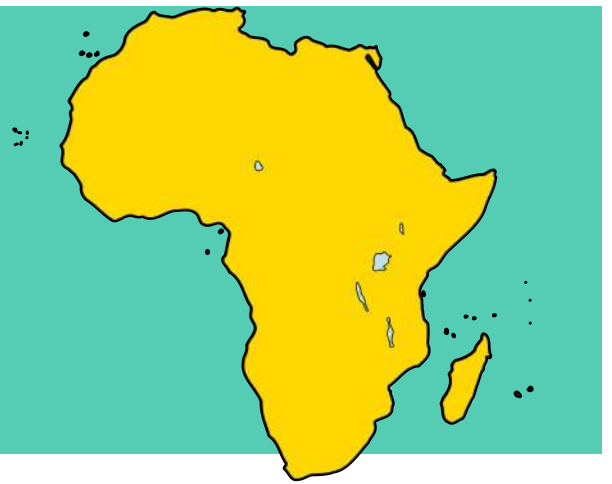
Voorbeeld 7 - samba Muziek:

<https://bit.ly/2Jcdapo>

AANTEKENINGEN

AFRIKA

De traditionele muziek van Afrika, gezien de uitgestrektheid van het continent, is zeer oud, rijk en divers. Die omvat verschillende regio's en landen in Afrika met veel verschillende muzikale tradities. Muziek in Afrika is erg belangrijk als het gaat om religie (* geloof). Liedjes en muziek worden namelijk gebruikt in rituelen en religieuze ceremonies, om verhalen van generatie op generatie door te geven, maar ook om te zingen en te dansen.

Traditionele muziek wordt in het grootste deel van het continent Afrika mondeling of auditief (* op gehoor) doorgegeven en is niet opgeschreven. In Afrikaanse muziektradities worden percussie-instrumenten van elke variëteit gebruikt, zoals balofoons, djembes, drums en instrumenten zoals de Mbira ook wel Kalimba genoemd (* duimpiano).

Voorbeeld 8 - Kalimba ofwel duimpiano:

<https://bit.ly/1opnRHh>

In de 16^e eeuw verhuisden veel Afrikanen richting Amerika om daar te gaan wonen en werken. Hierdoor werd hun muziek gecombineerd met de Amerikaanse muziek en zo onstonden vele Caribische genres, zoals Soca of Calypso. Latijns-Amerikaanse muziekgenres zoals de Rumba, Conga, Bomba, Cumbia, Salsa en Samba zijn gebaseerd op de muziek van de verhuisde Afrikanen en hebben op hun beurt de Afrikaanse populaire muziek ook beïnvloed.

Polyritmiek (* meerdere ritmes tegelijkertijd)

Afrikaanse muziek bestaat uit complexe ritmische patronen, waarbij vaak het ene ritme tegen het andere wordt gespeeld om polyritmes (* meerdere ritmes binnen een tempo) te creëren. Afrikaanse muzikanten, in tegenstelling tot westerse muzikanten, proberen niet om verschillende geluiden te combineren op een manier die aangenaam is voor het oor. In plaats daarvan is hun doel om het leven, in al zijn aspecten, uit te drukken door middel van geluid. Elk instrument of onderdeel kan een bepaald aspect van het leven vertegenwoordigen, of een ander karakter.

Voorbeeld 9 - Polyritmiek (2 personen):

<https://bit.ly/2Gr4fm9>

Call and Response (* vraag en antwoord)

Een andere onderscheidende vorm van Afrikaanse muziek is de call-and-response aard ervan: een stem of instrument speelt een korte melodische zin en die wordt daarna herhaald door een andere stem of instrument. De call-and-response aard strekt zich ook uit tot het ritme, waarbij één drum een ritmisch patroon zal spelen, herhaald door een andere drum die hetzelfde patroon speelt. Deze techniek wordt ook toegepast in oa. de Samba en the Blues.

Voorbeeld 10 Call-Response:

<https://bit.ly/2uIWfHO>

Improvisatie

Afrikaanse muziek is ook sterk geïmproviseerd. Meestal wordt een kern (ritmisch) patroon gespeeld, waarbij de muzikanten vervolgens nieuwe patronen improviseren over de originele patronen. Uiteindelijk verhuisden deze improvisatietechnieken mee naar Amerika en ontstond langzaam de Blues en later nog Jazz. De basis hiervan was dus improvisatie!

Voorbeeld 11 - improvisatie op Happy Birthday door Wynton Marsalis:

<https://bit.ly/2uIWySY>

The Blues

De Blues is een muziekgenre en muzikale vorm ontwikkeld door Afro-Amerikanen in het diepe zuiden van de Verenigde Staten rond het einde van de 19e eeuw. Het genre ontwikkelde zich vanuit de roots in

1. Afrikaanse muziektradities tot
2. De muziek van Afrikaanse Amerikanen en
3. Spirituals en de volksmuziek van blanke Amerikanen van Europese afkomst.

Het was een manier waarop mensen met elkaar kon communiceren tijdens hun arbeid en waarmee zij hun zorgen en verdriet met elkaar konden delen. Blues verwerkte spirituals, slavenliederen, schreeuwen, gezangen en langzame, verhalende liederen met rijmvormen. (De bluesvorm wordt óók gekenmerkt door het call & response patroon)

Voorbeeld 12 - second line uitleg door Wynton Marsalis:

<https://bit.ly/2uFSUt3>

African Tribe Music

Ritme is essentieel in Afrikaanse muziek. Het is gelinkt aan de Afrikaanse taal en zij begrijpen het als geen ander. In onderstaande video zie je een complete Afrikaanse familie die muziek maakt met geweldige ritmes die super gelijk en strak gespeeld worden.

Voorbeeld 13 - complete Afrikaanse familie die muziek maakt

<https://bit.ly/2pZ63c6>

Voorbeeld 14 - een prachtige video die laat zien en horen dat er geen beweging/muziek is zonder ritme

<https://bit.ly/1rgTtMG>

AANTEKENINGEN

AZIË

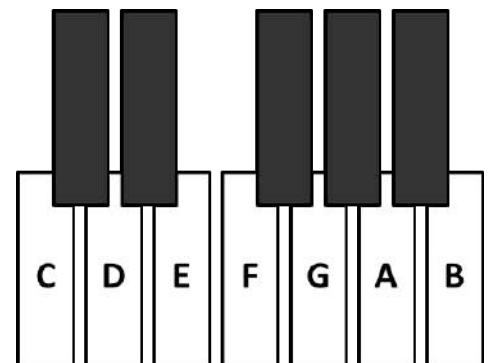

Azië is een heel groot werelddeel met veel verschillende culturen. Er zijn overeenkomsten met Afrika en Zuid-Amerika, want ook hier is muziek erg belangrijk in rituelen en ceremonies en wordt er veel gebruik gemaakt van allerlei verschillende slaginstrumenten. Natuurlijk zijn er ook veel verschillen. In Azië worden veel instrumenten van metaal gemaakt. De gong is misschien wel het bekendste voorbeeld. Deze hebben ze in allerlei verschillende maten. Er ontstonden ook instrumenten die bestaan uit gestemde metalen klankstaven, een Aziatische variant op de marimba, die uit Afrika en Zuid-Amerika komt. Opmerkelijk is dat veel Aziatische muziek uit maar vijf verschillende tonen bestaat. Onze westerse muziek bestaat uit een systeem van 12 tonen, waarvan we er meestal maar 7 gebruiken.

Misschien herken je het plaatje hiernaast ergens van?
Het is exact zoals de indeling van de toetsen van een piano.

Het patroon van 12 tonen (7 witte en 5 zwarte toetsen) wordt steeds herhaald. In Aziatische muziek worden meestal maar 5 tonen gebruikt. Dit wordt ook wel 'pentatoniek' genoemd.

Wil je een melodietje spelen dat Aziatisch klinkt? Gebruik dan alleen de zwarte toetsen van de piano!

Gamelan

Gamelan is een muziekstijl uit Indonesië. Een gamelanorkest bestaat voornamelijk uit trommels en gestemde metalen slaginstrumenten in allerlei soorten en maten. Deze instrumenten bestaan al sinds de prehistorie. Gamelan muziek wordt vaak gecombineerd met dans, theater, rituelen en ceremonies.

Voorbeeld 15 - Tromp prijswinnaar Sven Hoscheit

<https://bit.ly/2Ed5Xld>

Voorbeeld 16 - Javaanse Gamelanmuziek

<https://bit.ly/2pZbXK3>

Taiko

In Japan ontstond het Taiko-drummen. Door bepaalde ritmische patronen op de trommels te spelen konden signalen doorgegeven worden naar andere dorpen. Het werd ook gebruikt door militairen, in theatervoorstellingen en in ceremonies. Uiteindelijk ontstond het Taiko-drummen in grote groepen, waarbij er trommels worden gebruikt van verschillende maten. Dit noemen ze in Japan kumi-daiko. Taiko trommels hebben aan beide kanten een dik vel en worden bespeeld met dikke houten stokken. De allergrootste trommel heet ō-daiko en er zijn slechts een handjevol mensen die dit instrument kunnen bespelen, omdat het enorm zwaar en vermoeiend is.

Voorbeeld 17 - Taiko Drummers
<https://bit.ly/2IkM8Lu>

Klankschalen

Een klankschaal is een metalen instrument in de vorm van een schaal. Het Himalaya gebied in het zuidwesten van China is een van de plekken waar ze worden gemaakt. Wanneer de schaal wordt aangeslagen met een stokje ontstaat er een toon die heel lang blijft klinken.

Klankschalen worden gebruikt in meditatie en in religieuze rituelen (o.a. in het Boeddhisme). De klank zou ervoor zorgen dat je tot rust komt.

Carnatische muziek

In het zuiden van India ontstond de Carnatische muziek. Deze muziek bestaat uit ingewikkelde ritmische structuren waar overheen wordt geïmproviseerd. De muzikanten kiezen per muziekstuk een nieuwe reeks tonen. Zo krijgt ieder liedje een eigen sfeer. De hoofdrol wordt vaak ingevuld door zang en de typische Indiase snaarinstrumenten, zoals de Sitar.

Het belangrijkste slaginstrument is de tabla. Dat zijn twee kleine trommeltjes die meestal op de achtergrond gebruikt worden. Hoewel de tablaspeler altijd ritmes speelt, doen de andere muzikanten dat soms ook. Zij spreken de ritmes dan uit met behulp van klanken die op de geluiden van de tabla lijken. Dit wordt ook wel 'tablataal' genoemd. Dit kunnen ze ontzettend snel!

Voorbeeld 18 - Carnatische muziek

<https://bit.ly/2GKkRoB>

Voorbeeld 19 - Konnakol_

<https://bit.ly/2InNBjU>

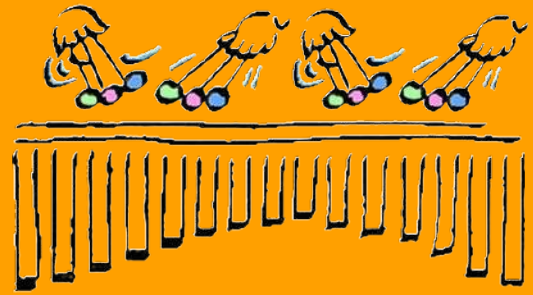
Voorbeeld 20 - Tabla

<https://bit.ly/2H4qOdy>

AANTEKENINGEN

SLAGWERK

'Slagwerk' is de verzamelnaam voor alle instrumenten waarop je kunt slaan. Trommels, bekkens, drums, xylofoon, pauken, conga's, bongo's, potten, pannen etc. Slaginstrumenten zijn over de hele wereld te vinden en hebben vaak hun eigen 'roots'. Vanuit culturele tradities zijn bepaalde instrumenten ooit gemaakt en toegepast. Zo werden trommels gebruikt om bepaalde signalen over grote afstanden door te geven aan legers. Pauken werden aan weerszijden van een paard gehangen en bespeeld, zodat de legers samen in de maat konden lopen.

Slagwerkinstrumenten kunnen onderverdeeld worden in twee groepen;

Idiofonen: instrumenten zonder vel.
Membranofonen: instrumenten met vel.

Deze groepen kunnen beiden weer onderverdeeld worden in instrumenten mét toonhoogte of instrumenten zonder toonhoogte.

Idiofonen

zonder toonhoogte: triangel, bekkens, koebel, ratel, rasp, woodblock, fluitjes, wijnglazen, potten en pannen, tamtam (* platte gong) etc.

mét toonhoogte: xylofoon, marimba, klokkenspel, vibrafoon, buisklokken, gongs etc.

1.

2.

3.

Membranofonen

zonder toonhoogte: grote trom, kleine trom, djembe, conga's etc.

mét toonhoogte: toms, pauken, cuica (* rommelpot), kazoo etc.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

AANTEKENINGEN (welke instrumenten zie je)

AANTEKENINGEN

TROMP Percussion Eindhoven

is een concours en festival dat elke twee jaar wordt gehouden. De beste jonge, talentvolle slagwerkers uit de hele wereld komen dan twee weken naar Nederland voor het concours. Dat is een wedstrijd, net als bij sport met voorrondes, een halve finale en een finale en een top drie van winnaars. En eigenlijk kun je het best topsport noemen: de slagwerkers zien eruit als topsporters als je ze ziet spelen op ontelbaar veel instrumenten tegelijk. Want eigenlijk kan je overal geluid mee maken, tot aan je eigen lichaam. 'Bodypercussion' noemen de slagwerkers dat.

Het is dus niet alleen heel spannend wie er gaat winnen, het is ook heel spannend om te zien! In het concours en op het festival zie je naast marimba allerlei slagwerkinstrumenten, van hele grote trommels tot klokkenspel. En je kunt er heel veel verschillende stijlen muziek horen, van klassiek tot popmuziek en dance. Bezoek de site zeker eens en uiteraard het concours dat dit jaar in november 2018 zal plaatsvinden.

tromppercussion.nl

Voorbeeld 21 - Winnaar TROMP Competitie 2016

<https://bit.ly/2H5zobZ>

Stichting Percussion Friends

Stichting Percussion Friends heeft als missie het opsporen, begeleiden, ontwikkelen en promoten van jonge slagwerk talenten . De stichting heeft ten doel slagwerk een volwaardige plaats te bezorgen in de (kunst-)maatschappij en het niveau van slagwerkers in Nederland en daarbuiten te ontwikkelen. Dit doet zij ten eerste door het bieden van een gedegen opleiding en ondersteuning aan jonge slagwerkers waardoor een goede basis kan worden gelegd voor een eventuele vervolgopleiding aan het conservatorium. Daarnaast ondersteunt zij slagwerkers op weg naar een baan in de kunstsector en vervult zij een steunfunctie naar jong slagwerk talent.

Percussion Friends heeft meerdere locaties in Nederland (oa. Ittervoort en Amsterdam). De Nationale Toptalent klas aan de Sweelinck Academie biedt jonge musici lessen en masterclasses op het hoogste niveau aan en fungeert tevens als ontmoetingsplek.

Jaarlijks vindt de Percussion Friends Chamber Music Academy (PFCMA) plaats aan het Conservatorium van Amsterdam. Deze academie is vooraanstaand op het gebied van slagwerk. Kamermuziek en samenwerken tussen studenten staan centraal, naast individuele lessen, theatertraining, coaching op het gebied van carrièreplanning en creatief ondernemen. Inmiddels is de PFCMA uitgegroeid tot een van de grootste academies ter wereld met deelnemers uit meer dan vijftientig landen wereldwijd!

Percussion Friends wil de ontwikkeling van slagwerk verder in gang zetten door middel van al hun diverse activiteiten. Hierdoor kunnen zowel jonge slagwerkers als ons concertpubliek in aanraking komen met slagwerk in alle mogelijke facetten; modern slagwerk, hedendaagse muziek, minimal music, wereldmuziek, jazz etc.

percussionfriends.com

Voorbeeld 22 - Percussion Friends Chamber Music Academy Promo Video

<https://bit.ly/2EeTZHN>

Dit project is mede mogelijk gemaakt door:

**TROMP
PERCUSSION
EINDHOVEN**

PERCUSSION FRIENDS

Drum je Vrij

www.adams-music.com

CONCEPT

Ramon Lormans & Vincent Houdijk

INHOUD

Maikel Claessens & Vincent Houdijk

LAYOUT & DESIGN

Vincent Houdijk

- dit materiaal mag niet zonder toestemming gekopieerd worden -

www.percussionfriends.com